

Nghiên cứu xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh trong môn Lịch sử cấp Trung học phổ thông theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Trần Thị Lan¹, Đặng Thị Phương^{*2},
Phan Thị Thu³

¹ Email: lanntt@gesd.edu.vn

* Tác giả liên hệ

² Email: phuongdt@gesd.edu.vn

³ Email: thupt@gesd.edu.vn

Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam
101 Trần Hưng Đạo, Hoàn Kiếm,
Hà Nội, Việt Nam

TÓM TẮT: Nghiên cứu xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh nói chung và xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh trong môn Lịch sử nói riêng đang là nhiệm vụ cần thiết góp phần triển khai hiệu quả Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh là quá trình cần được thực hiện một cách đồng bộ ở tất cả các môn học, cấp học. Bài viết đề cập đến một số khái niệm Chuẩn, đặc điểm của môn Lịch sử ở cấp Trung học phổ thông và quy trình xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh. Trên cơ sở quy trình đánh giá năng lực được xây dựng, nhóm tác giả đưa ra dẫn chứng minh họa Chuẩn thông qua ví dụ cụ thể về việc kết nối yêu cầu cần đạt với các thành phần năng lực và ví dụ về Chuẩn đánh giá năng lực học sinh trong môn Lịch sử lớp 10. Nội dung bài viết là kênh tham khảo hữu ích cho các nhà nghiên cứu và giáo viên khi xây dựng, thiết kế nội dung giáo dục, đánh giá năng lực học sinh theo chuẩn.

TỪ KHÓA: Chuẩn, Chuẩn đánh giá năng lực, yêu cầu cần đạt, mức độ đánh giá.

→ Nhận bài 03/4/2024 → Nhận bài đã chỉnh sửa 16/4/2024 → Duyệt đăng 25/5/2024.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12420109>

1. Đặt vấn đề

Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành ngày 26 tháng 12 năm 2018 theo Thông tư số 23/2018/TT-BGDĐT được xây dựng theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học thông qua nội dung giáo dục. Chương trình tổng thể đã xác định các yêu cầu cần đạt về phẩm chất, năng lực; chương trình các môn học, trong đó có môn Lịch sử đã xác định yêu cầu cần đạt của từng chủ đề ở các khối, lớp. Tuy nhiên, Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 nói chung, môn Lịch sử bậc học phổ thông (2022) nói riêng chưa xác định các mức độ thực hiện yêu cầu cần đạt cụ thể để làm căn cứ cho giáo viên trong quá trình dạy học và đánh giá kết quả học tập của học sinh. Việc xác định các mức độ thực hiện yêu cầu cần đạt trong chương trình môn học (Hay nói cách khác, việc xác định “Chuẩn” yêu cầu cần đạt trong chương trình môn học) là vấn đề quan trọng và cần thiết hiện nay. Yêu cầu cần đạt được cụ thể hóa theo mức độ sẽ đóng vai trò như một thước đo đánh giá chất lượng giáo dục, góp phần triển khai hiệu quả Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Bài viết đề cập tới một số vấn đề về khái niệm liên quan đến Chuẩn, Chuẩn đánh giá trong giáo dục, quy trình xây dựng Chuẩn đánh giá, ví dụ minh họa về xây dựng Chuẩn đánh giá.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm liên quan

- “**Chuẩn**”: Theo Từ điển tiếng Việt, “Chuẩn” là cái được chọn làm căn cứ để đối chiếu, để hướng theo đó mà làm cho đúng [1]. Trong tiếng Anh, có hai thuật ngữ nói về Chuẩn và được dùng ở hai bình diện khác nhau: (1) *Norm* được hiểu là tiêu chuẩn, quy tắc, quy phạm điển hình. Trong đánh giá giáo dục, chuẩn theo nghĩa này thường được xem là giá trị trung bình của nhóm đại diện trong đánh giá trên diện rộng; (2) *Standard* được hiểu là trình độ hay mức độ cần phải đạt.

Trong chương trình giáo dục, Chuẩn theo nghĩa này là những phát biểu cụ thể về cái học sinh cần biết, cần hiểu, có thể làm và coi đó là thành tích kì vọng ở học sinh [2].

- Các loại Chuẩn:

+ *Chuẩn nội dung (Content standards)*: Chuẩn nội dung là phạm vi những kiến thức, kĩ năng và thái độ học sinh cần đạt, coi như là kết quả môn học [3]. Chuẩn nội dung thực chất là phần nội dung của chương trình môn học/lĩnh vực học. Chuẩn nội dung mang tính chất của chuẩn đầu vào, không dùng để đo kết quả đầu ra vì nó chưa mô tả được kết quả của người học theo các mức độ.

+ *Chuẩn thành tích (Achievement standards)*: Là “những mô tả cụ thể về các mức độ thành tích học sinh

phải thể hiện được, làm được nếu muốn đạt Chuẩn nội dung” [2].

+ *Chuẩn thực hiện (Performance standards)*: Chuẩn thực hiện là những mô tả cụ thể việc học sinh đạt chuẩn nội dung tốt như thế nào [3].

Theo Ủy ban giáo dục Hoa Kỳ, các tiểu bang và bang ở Hoa Kỳ sử dụng hai loại Chuẩn có liên quan đến nhau đó là: 1/ Chuẩn nội dung: Mô tả những gì học sinh nên biết hoặc có thể làm ở những thời điểm khác nhau trong quá trình giáo dục; 2/ Chuẩn thành tích hay Chuẩn thực hiện: Mô tả mức độ học sinh có thể đạt được các Chuẩn nội dung [4].

Chuẩn thành tích hay Chuẩn thực hiện có chức năng đánh giá, đo lường kết quả giáo dục mà người học đạt được theo mục tiêu môn học ở những mức độ khác nhau. Như vậy, Chuẩn thành tích hay Chuẩn thực hiện còn được gọi là Chuẩn đánh giá; tiếp cận Chuẩn đánh giá năng lực dưới góc độ Chuẩn thành tích/Chuẩn thực hiện.

Trong bài viết, chúng tôi sử dụng thuật ngữ “Chuẩn đánh giá” được hiểu là “Chuẩn thành tích” hay “Chuẩn thực hiện”, mô tả mức độ học sinh có thể đạt được Chuẩn nội dung (yêu cầu cần đạt trong chương trình).

2.2. Đặc điểm môn học

Lịch sử là môn học thuộc nhóm Khoa học xã hội, gồm hai phần: Phần bắt buộc đối với tất cả học sinh và phần lựa chọn cho học sinh chọn môn Lịch sử theo định hướng nghề nghiệp ở cấp Trung học phổ thông.

Môn Lịch sử góp phần hình thành, phát triển phẩm chất chủ yếu và năng lực chung theo các mức độ phù hợp với môn học, cấp học đã được quy định tại Chương trình tổng thể. Đồng thời, Chương trình môn Lịch sử giúp học sinh phát triển năng lực lịch sử trên nền tảng

kiến thức cơ bản và nâng cao về lịch sử thế giới, khu vực và Việt Nam thông qua hệ thống chủ đề, chuyên đề về lịch sử chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa, văn minh [5].

Năng lực đặc thù môn Lịch sử là năng lực lịch sử, có ba thành phần, đó là: Tìm hiểu lịch sử; nhận thức và tư duy lịch sử; vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học. Các thành phần năng lực được mô tả bởi các biểu hiện là các động từ phù hợp với từng thành phần năng lực. Ví dụ: Nhận diện, hiểu, tái hiện, trình bày, xác định (tìm hiểu lịch sử); giải thích, chỉ ra, so sánh, lí giải, đưa ra ý kiến, đánh giá, nhận xét, hiểu sự tiếp nối và thay đổi của lịch sử (nhận thức và tư duy lịch sử); rút ra được bài học, vận dụng, lí giải những vấn đề thực tiễn, tìm hiểu những vấn đề lịch sử, tiếp cận và xử lí thông tin (vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học) [5]. Yêu cầu cần đạt của Chương trình môn Lịch sử cấp Trung học phổ thông được biên soạn trên cơ sở cụ thể hóa các biểu hiện của thành phần năng lực phù hợp với từng mạch nội dung [1].

2.3. Quy trình xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực

Ban Nghiên cứu Đánh giá giáo dục thuộc Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam đề xuất quy trình xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực gồm có 7 bước sau [6]:

Bước 1: Xác định năng lực và các thành phần năng lực cần đánh giá.

Dựa vào chương trình môn học, năng lực đặc thù của Chương trình môn Lịch sử cấp Trung học phổ thông là năng lực lịch sử. Các thành phần năng lực là tìm hiểu lịch sử; nhận thức và tư duy lịch sử; vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học.

Bước 2: Xây dựng các chỉ số hành vi Chuẩn đánh giá năng lực.

Các chỉ số hành vi của năng lực lịch sử đã được thể

Bảng 1: Một ví dụ cụ thể về kết nối yêu cầu cần đạt với thành phần năng lực

Năng lực đặc thù	Năng lực thành phần	Biểu hiện của năng lực thành phần	Yêu cầu cần đạt	Mạch nội dung/lớp
Năng lực lịch sử	Tìm hiểu lịch sử	- Tái hiện và trình bày được dưới hình thức nói hoặc viết diễn trình của các sự kiện, nhân vật, quá trình lịch sử từ đơn giản đến phức tạp; xác định được các sự kiện lịch sử trong không gian và thời gian cụ thể.	Nêu được thành tựu tiêu biểu và ý nghĩa của văn minh Ai Cập về chữ viết, khoa học tự nhiên, kiến trúc, điêu khắc.	Một số nền văn minh thế giới cổ trung đại/lớp 10.
	Nhận thức và tư duy lịch sử	- Giải thích được nguồn gốc, sự vận động của các sự kiện lịch sử từ đơn giản đến phức tạp; chỉ ra được quá trình phát triển của lịch sử theo lịch đại và đồng đại; so sánh sự tương đồng và khác biệt giữa các sự kiện lịch sử, lí giải được mối quan hệ nhân quả trong tiến trình lịch sử.	Giải thích được vai trò của lịch sử và văn hóa đối với sự phát triển du lịch.	Vai trò của lịch sử/lớp 10.
	Vận dụng kiến thức kĩ năng đã học	- Rút ra được bài học lịch sử và vận dụng được kiến thức lịch sử để lí giải những vấn đề của thực tiễn cuộc sống; trên nền tảng đó, có khả năng tự tìm hiểu những vấn đề lịch sử, phát triển năng lực sáng tạo, có khả năng tiếp cận và xử lí thông tin từ những nguồn khác nhau, có ý thức và năng lực tự học lịch sử suốt đời.	Vận dụng kiến thức, bài học lịch sử để giải thích những vấn đề thời sự trong nước và thế giới, những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống (ở mức độ đơn giản).	Lịch sử và sử học/lớp 10.

hiện ở yêu cầu cần đạt của các mạch nội dung/chủ đề của Chương trình môn Lịch sử. Do vậy, ở bước này, nhóm nghiên cứu kết nối các yêu cầu cần đạt của mạch nội dung với các thành phần năng lực thông qua đối chiếu với biểu hiện của các thành phần năng lực đó (xem Bảng 1).

Bước 3: Xây dựng mức độ đánh giá (tiêu chí chất lượng).

Căn cứ vào yêu cầu cần đạt, dựa vào nội dung, mức độ tư duy để phát triển các mức độ đạt chuẩn (các mức độ đạt được theo yêu cầu cần đạt). Có ba mức độ mô tả (mức 1, mức 2, mức 3). Trong đó, mức 1 tương ứng với mức đạt Chuẩn (cơ bản) so với yêu cầu cần đạt; mức 2 ở cao hơn (mức khá); mức 3 tương ứng với mức tốt hoặc nâng cao. Việc chia các mức độ của yêu cầu cần đạt dựa vào kinh nghiệm xây dựng các mức độ đánh giá của Hoa Kỳ và Úc [7].

Bước 4: Xin ý kiến chuyên gia (và giáo viên) về Chuẩn đánh giá năng lực.

Quá trình xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực được thực hiện bởi các chuyên gia môn học và giáo viên. Sau đó, bản dự thảo về Chuẩn đánh giá năng lực được xin

ý kiến của các chuyên gia môn học ở các trường đại học, Viện Nghiên cứu và Vụ Giáo dục trung học; cán bộ quản lý và giáo viên ở một số trường trung học phổ thông.

Bước 5: Thiết kế công cụ đánh giá Chuẩn.

Thiết kế công cụ đánh giá Chuẩn năng lực như các mẫu phiếu bài tập, phiếu quan sát, bảng kiểm,... tổng hợp, phân tích thông tin thu thập được từ các công cụ đánh giá.

Bước 6: Thử nghiệm và điều chỉnh Chuẩn.

Trên cơ sở kết quả thử nghiệm, phân tích, đánh giá để điều chỉnh các mức độ đạt Chuẩn.

Bước 7: Hướng dẫn sử dụng Chuẩn.

2.4. Ví dụ xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh trong môn Lịch sử lớp 10

Trên cơ sở lý thuyết về Chuẩn, quy trình xây dựng Chuẩn và cấu trúc năng lực đặc thù của môn Lịch sử, nhóm nghiên cứu chúng tôi xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh. Dưới đây là một ví dụ về xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh trong môn Lịch sử lớp 10 (xem Bảng 2).

Bảng 2: Ví dụ Chuẩn đánh giá năng lực học sinh trong môn Lịch sử lớp 10

Năng lực đặc thù	Năng lực thành phần	Biểu hiện của năng lực thành phần	Yêu cầu cần đạt	Mức độ đạt chuẩn
Năng lực lịch sử	Tìm hiểu lịch sử	- Nhận diện được các loại hình tư liệu lịch sử; hiểu được nội dung, khai thác và sử dụng được tư liệu lịch sử trong quá trình học tập.	Phân biệt được hiện thực lịch sử và lịch sử được con người nhận thức.	Mức 1: Phân biệt được hiện thực lịch sử và lịch sử được con người nhận thức. Mức 2: Phân biệt được hiện thực lịch sử và lịch sử được con người nhận thức. Lấy được ít nhất một dẫn chứng minh họa. Mức 3: Phân biệt được hiện thực lịch sử và lịch sử được con người nhận thức. Lấy được ít nhất ba dẫn chứng minh họa và nêu nhận xét của bản thân.
			Trình bày được đối tượng nghiên cứu của sử học.	Mức 1: Nêu được chức năng, nhiệm vụ của sử học. Mức 2: Nêu được chức năng, nhiệm vụ của sử học. Lấy được ít nhất một dẫn chứng minh họa. Mức 3: Phân biệt được sự khác nhau giữa chức năng và nhiệm vụ của sử học.
			- Tái hiện và trình bày được dưới hình thức nói hoặc viết diễn trình của các sự kiện, nhân vật, quá trình lịch sử từ đơn giản đến phức tạp; xác định được các sự kiện lịch sử trong không gian và thời gian cụ thể.	Nêu được thành tựu tiêu biểu và ý nghĩa của văn minh Ai Cập về chữ viết, khoa học tự nhiên, kiến trúc, điêu khắc.
			Nêu được thành tựu tiêu biểu và ý nghĩa của văn minh Trung Hoa về chữ viết, văn học nghệ thuật, sử học, khoa học tự nhiên, y học, thiên văn học, lịch pháp, tư tưởng, tôn giáo.	Mức 1: Nêu được thành tựu tiêu biểu và ý nghĩa của văn minh Trung Hoa về chữ viết, văn học nghệ thuật, sử học, khoa học tự nhiên, y học, thiên văn học, lịch pháp, tư tưởng, tôn giáo. Mức 2: Trình bày được thành tựu tiêu biểu và ý nghĩa của văn minh Trung Hoa về chữ viết, văn học nghệ thuật, sử học, khoa học tự nhiên, y học, thiên văn học, lịch pháp, tư tưởng, tôn giáo. Mức 3: Lựa chọn và trình bày được một thành tựu tiêu biểu của văn minh Trung Hoa còn tồn tại đến ngày nay.

Năng lực đặc thù	Năng lực thành phần	Biểu hiện của năng lực thành phần	Yêu cầu cần đạt	Mức độ đạt chuẩn
Nhận thức và tư duy lịch sử		- Giải thích được nguồn gốc, sự vận động của các sự kiện lịch sử từ đơn giản đến phức tạp; chỉ ra được quá trình phát triển của lịch sử theo lịch đại và đồng đại; so sánh sự tương đồng và khác biệt giữa các sự kiện lịch sử, lí giải được mối quan hệ nhân quả trong tiến trình lịch sử.	Giải thích được vai trò của lịch sử và văn hóa đối với sự phát triển du lịch.	Mức 1: Giải thích được vai trò của lịch sử và văn hóa đối với sự phát triển du lịch. Mức 2: Giải thích được vai trò của lịch sử và văn hóa đối với sự phát triển du lịch. Lấy được ít nhất một dẫn chứng minh họa. Mức 3: Giải thích được vai trò của lịch sử và văn hóa đối với sự phát triển du lịch. Lấy được dẫn chứng minh họa. Nêu được nhận xét về vai trò của lịch sử và văn hóa đối với sự phát triển du lịch.
		- Đưa ra được những ý kiến nhận xét, đánh giá của cá nhân về các sự kiện, nhân vật, quá trình lịch sử trên cơ sở nhận thức và tư duy lịch sử; hiểu được sự tiếp nối và thay đổi của lịch sử; biết suy nghĩ theo những chiều hướng khác nhau khi xem xét, đánh giá, hay đi tìm câu trả lời về một sự kiện, nhân vật, quá trình lịch sử.	Nêu được mối quan hệ giữa sử học với công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa và di sản thiên nhiên.	Mức 1: Nêu được mối quan hệ giữa sử học với công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa và di sản thiên nhiên. Mức 2: Nêu được mối quan hệ giữa sử học với công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa và di sản thiên nhiên. Lấy được ít nhất một dẫn chứng minh họa. Mức 3: Trình bày được mối quan hệ giữa sử học với công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa và di sản thiên nhiên.
Vận dụng kiến thức kĩ năng đã học		- Rút ra được bài học lịch sử và vận dụng được kiến thức lịch sử để lí giải những vấn đề của thực tiễn cuộc sống; trên nền tảng đó, có khả năng tự tìm hiểu những vấn đề lịch sử, phát triển năng lực sáng tạo, có khả năng tiếp cận và xử lí thông tin từ những nguồn khác nhau, có ý thức và năng lực tự học lịch sử suốt đời.	Nêu được tác động của du lịch với công tác bảo tồn di tích lịch sử, văn hóa.	Mức 1: Nêu được tác động của du lịch với công tác bảo tồn di tích lịch sử, văn hóa. Mức 2: Nêu được tác động của du lịch với công tác bảo tồn di tích lịch sử, văn hóa. Lấy được ít nhất một dẫn chứng minh họa. Mức 3: Nêu được tác động của du lịch với công tác bảo tồn di tích lịch sử, văn hóa. Lấy được dẫn chứng minh họa. Nêu được nhận xét về tác động của du lịch với công tác bảo tồn di tích lịch sử, văn hóa.
			Biết cách sưu tầm, thu thập, xử lí thông tin, sử liệu để học tập, khám phá lịch sử.	Mức 1: Biết cách sưu tầm, thu thập, xử lí thông tin, sử liệu để hiểu đúng về lịch sử. Mức 2: Biết cách sưu tầm, thu thập, xử lí thông tin, sử liệu để nêu được các thông tin lịch sử. Mức 3: Biết cách sưu tầm, thu thập, xử lí thông tin, sử liệu để cập nhật và mở rộng tri thức lịch sử.
			Vận dụng kiến thức, bài học lịch sử để giải thích những vấn đề thời sự trong nước và thế giới, những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống (ở mức độ đơn giản).	Mức 1: Vận dụng kiến thức, bài học lịch sử để giải thích được những vấn đề thời sự trong nước và thế giới, những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống (ở mức độ đơn giản). Mức 2: Vận dụng kiến thức, bài học lịch sử để giải thích được những vấn đề thời sự trong nước và thế giới, những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống (ở mức độ chi tiết). Mức 3: Vận dụng kiến thức, bài học lịch sử để giải thích được những vấn đề thời sự trong nước và thế giới hoặc những vấn đề trong thực tiễn cuộc sống (ở mức độ chi tiết). Nêu được bài học cho bản thân.

3. Kết luận

Việc xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh với các mức độ thực hiện cụ thể góp phần đảm bảo cho hiệu quả, chất lượng của quá trình dạy học và đánh giá năng lực học sinh. Quy trình xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực của học sinh được đề xuất tạo thành một hệ thống đồng bộ với Chương trình môn Lịch sử cấp Trung học phổ thông. Điều này giúp giáo viên chủ động trong việc tổ chức hoạt động dạy học, thực hiện việc đánh giá học sinh một cách khách quan và chính xác. Để vận dụng Chuẩn đánh giá trong dạy học và kiểm tra đánh giá học

sinh được thuận lợi và hiệu quả sẽ cần xây dựng tài liệu hướng dẫn sử dụng các mức độ thực hiện trong Chuẩn cũng như cách thức xây dựng và sử dụng các công cụ đánh giá Chuẩn.

Lời cảm ơn: Bài viết thuộc sản phẩm của đề tài: “Nghiên cứu xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực và phẩm chất của học sinh trong môn Lịch sử và Địa lí cấp Trung học cơ sở và Trung học phổ thông trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018”, Mã số: CT.2022.10.VKG.11.

Tài liệu tham khảo

- [1] Hoàng Phê (chủ biên), (2003), *Từ điển tiếng Việt*, Viện Ngôn ngữ học, NXB Đà Nẵng.
- [2] Nguyễn Thị Lan Phương - Phan Thị Luyện - Vũ Thị Ngọc Anh - Nguyễn Trọng Đức - Nguyễn Hải Hà - Nguyễn Thị Hạnh - Nguyễn Phương Hồng - Trần Hiền Lương - Nguyễn Thị Minh Phương - Phạm Thanh Tâm - Cao Thị Thặng - Trần Quý Thắng - Lưu Thu Thủy - Nguyễn Quốc Tuấn - Nguyễn Thị Hồng Vân, (2010), *Đánh giá kết quả học tập theo Chuẩn kiến thức, kỹ năng của Chương trình Giáo dục phổ thông Việt Nam*, Báo cáo tổng kết đề tài Khoa học và Công nghệ cấp Bộ, mã số: B2007-37-36.
- [3] Nguyễn Thị Hạnh - Bùi Thị Diễm - Nguyễn Hữu Chí - Nguyễn Tuyết Nga - Nguyễn Hồng Liên - Phạm Đức Quang - Nguyễn Thị Lan Phương - Đỗ Tiến Đạt - Dương Quang Ngọc - Lương Việt Thái - Lê Anh Tuấn - Trần Hiền Lương - Bạch Ngọc Diệp - Vũ Thị Thu, (2015), *Phương pháp thiết kế Chuẩn kết quả của môn học đối với cấp học, lớp học của giáo dục phổ thông theo định hướng phát triển năng lực học sinh*, Nhiệm vụ cấp Bộ, mã số: B2014-37-01NV.
- [4] Trần Thị Lan - Đặng Thị Phương, (11/2023), *Kinh nghiệm quốc tế và một số khuyến nghị về xây dựng Chuẩn đánh giá trong môn Lịch sử*, Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt.
- [5] Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông môn Lịch sử cấp Trung học phổ thông*, Ban hành kèm theo Thông tư số 13/2022/TT-BGDĐT ngày 03/8/2022.
- [6] Chu Cẩm Thơ, (2023), *Nghiên cứu cơ sở khoa học xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực và phẩm chất học sinh theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018*, đề tài khoa học cấp Bộ, mã số CT.2010.VKG.01.
- [7] Nguyễn Hồng Liên - Nguyễn Tuyết Nga, (2023), *Định hướng xây dựng Chuẩn đánh giá năng lực học sinh trong môn Tự nhiên và Xã hội, Lịch sử và Địa lí cấp Tiểu học*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, tập 19 (S2), tr.72-77.
- [8] Education Commission of the State, (2002), *No Child Left Behind Issue Brief: A guide to standards - based Assessment*, Department of Education, Washington, DC, <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED469726.pdf>.
- [9] Washington state learning standards, (2019a), *Social studies Learning Standards*, trang 1-2. <https://www.k12.wa.us/student-success/resources-subject-area/social-studies/social-studies-learning-standards>.
- [10] Washington state learning standards, (2019b), *Social studies Learning Standards*, trang 68, https://ospi.k12.wa.us/sites/default/files/public/socialstudies/standards/SS%20Standards%202019_Grades%206-8_History.pdf.

RESEARCH ON DEVELOPING STANDARDS FOR ASSESSING STUDENTS' COMPETENCE IN HISTORY SUBJECT AT HIGH SCHOOLS TOWARDS THE 2018 GENERAL EDUCATION CURRICULUM

Tran Thi Lan¹, Dang Thi Phuong^{*2},
Phan Thi Thu³

¹ Email: lanntt@gesd.edu.vn

* Corresponding author

² Email: phuongdt@gesd.edu.vn

³ Email: thupt@gesd.edu.vn

The Vietnam National Institute of Educational Sciences
101 Tran Hung Dao street, Hoan Kiem district,
Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *Research on developing standards for assessing students' competence in general and students' competence in History subject in particular is essential to contribute to effectively implementing the 2018 General Education Curriculum. Developing standards for assessing students' competence must be carried out synchronously in all subjects and educational levels. The article mentions some standard concepts, characteristics of History subject at the high school level, and the process of building standards for assessing students' competence. Based on that process, the authors provide evidence to illustrate standards through specific examples of connecting requirements with competence components and assessment standards in History subject grade 10. The research result is meaningful for researchers and teachers in developing and designing educational content and assessing students' competence.*

KEYWORDS: Standards, assessment standards, competencies, achieved requirements, evaluation levels.